

19-04-2015

Sagsnr.
2015-0095034

Dokumentnr.
2015-0095034-1

Antallet af indberettede magtanvendelser for 2014

En magtanvendelse er et indgreb, der er hjemmel til i serviceloven. Magtanvendelse kan være nødvendig at bruge for at leve op til forvaltningens omsorgsforpligtelse. Mennesker, med omfattende behov for hjælp og støtte i deres liv, skal sikres den nødvendige omsorg, samtidig med at de har den personlige frihed og de samme rettigheder og pligter som andre borgere i samfundet. Nogle borgere med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne er ikke er i stand til at give udtryk for, hvilken omsorg de ønsker og kan dermed heller ikke give samtykke til den omsorg, som forvaltningen gerne vil tilbyde dem.

Socialforvaltningen har som et af sine mål at styrke retssikkerheden for de borgere, der er omfattet af reglerne om tvangsmæssige indgreb efter den sociale lovgivning. Det centrale er, at magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten som udgangspunkt undgås. Socialpædagogisk bistand går altid forud for magtanvendelse, og mindsteindgrebsprincippet – det vil sige den mindst indgribende løsning – skal altid have første prioritet.

Tilbuddenes indberetning af magtanvendelser og opfølgningen herpå skal være med til at skabe en ansvarlig selvreflekterende organisation, som hele tiden skal udvikle sig på områder, hvor Socialforvaltningen kan forbedre borgernes livskvalitet.

Socialforvaltningen har udarbejdet en samlet opgørelse for indberettede magtanvendelser for 2014 på forvaltningens botilbud for handicappede, psykisk syge, børn og unge samt udsatte grupper.

Samlet opgørelse for 2014

Socialforvaltningen har modtaget indberetninger om i alt 1536 magtanvendelser foretaget i 2014, hvori de ”tilladte magtanvendelser” inden for servicelovens og straffelovens bestemmelser udgør 1402. Når antallet af registrerede magtanvendelser for 2014 sammenholdes med 2013, er der sket et fald. Der er blevet registreret 107 færre tilfælde end i 2013. I forhold til 2012 er der i alt indberettet 147 færre magtanvendelser i 2014. Nedenfor er der beskrevet en række forklaringer/ årsager til faldet og stigningen, som blandt andet skal findes i strukturelle forhold og særlig beboersammensætning.

Tabel 1. Antal magtanvendelser

<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
1683*	1643*	1536

* I forhold til tidligere opgørelser er der tilføjet yderligere 2 indberettede og nu færdigbehandlede magtanvendelser til årsopgørelsen over indberetninger af magtanvendelser for 2012 og 5 til årsopgørelsen for 2013.

De i alt 1536 indberettede magtanvendelser fordeler sig på fem målgruppeområder, som afspejler Socialforvaltningens organisering:

Tabel 2. Fordeling på områderne for 2014

	<i>Magt-anvendelser</i>	<i>Tilbud på området</i>	<i>Kapacitet (pladser)</i>
Handicap - børn	209	5	126
Handicap - voksne	402	43	1885
Psykiatri	23	58	1300
Udsatte grupper	13	49	4062
Børn og unge	889	30	540
I alt	1536	185	7913

Børne- og ungeområdet tegner sig for de fleste indberetninger om magtanvendelse. Set i forhold til kapaciteten er tilbud for børn med handicap, som har de flest indberetninger om magtanvendelse. Tilbud på udsatte- og psykiatriområdet har omvendt forholdsvis få indberetninger om magtanvendelse.

Tabel 3. Udvikling i antallet af magtanvendelser for 1. kvartal 2013 – 4. kvartal 2014

<i>Områder</i>	<i>2013</i>					<i>2014</i>				
	<i>1. kvartal</i>	<i>2. kvartal</i>	<i>3. kvartal</i>	<i>4. kvartal</i>	<i>I alt</i>	<i>1. kvartal</i>	<i>2. kvartal</i>	<i>3. kvartal</i>	<i>4. kvartal</i>	<i>I alt</i>
Handicap børn	89	64	103	76	332	53	51	50	55	209
Handicap voksne	113	107	178	118	511	113	98	123	68	402
Psykiatri	6	4	9	6	25	2	9	6	6	23
Udsatte grupper	5	7	6	7	25	0	6	1	6	13
Børn og unge	145	168	198	234	745	268	237	187	197	889
I alt	358	350	494	441	1643*	435	397	367	332	1536

Anm.: Periodeforskydninger samt behandling af særlig komplicerede indberetninger kan bevirke, at opgørelser ikke altid vil være helt fuldstændige. I årsopgørelsen 2015 vil der være korrigeret for disse magtanvendelser.

* Der er tilføjet yderligere 5 indberettede og nu færdigbehandlede magtanvendelser til årsopgørelse over indberetninger af magtanvendelser i 2013.

Særligt om nedgang i magtanvendelser i 2014 på handicapområdet – børn

Faldet i antallet af magtanvendelser på området for børn med handicap skyldes primært, at der er færre magtindberetninger fra Baunegården og Skovhusene.

Baunegård har længe haft fokus på at nedbringe antallet af magtanvendelser, og der har i 2014 særligt været fokus på at skabe en tydelig struktur for pædagogisk og læringsmæssigt opfølgning på magtanvendelser. Derudover har medarbejderne sluppet en del af den fælles struktur overfor børnene, til fordel for en mere individuel og

skræddersyet struktur. Det har haft positiv indvirkning på antallet af indberetninger af magt.

De færre indberetninger fra aflastningstilbuddet Skovhusene skyldes primært, at der har været et stort skifte i børnegruppen fra 2013 til 2014. Netop fordi Skovhusene er et aflastningstilbud, er der løbende udskiftning i børnegruppen, da forældre til børn med handicap kan søge om aflastning i både kortere og længere perioder. Dette har naturligvis også indflydelse på antallet af indberetninger af magtanvendelse, da børnegruppen varierer både i forhold til graden af funktionsnedsættelse hos det enkelte barn og sammensætningen af børnegrupperne. Derudover har faglige initiativer med fælles struktureret tilgang, opstilling af mål og indsatser samt ATLASS¹, også haft en positiv effekt.

Derudover har der været en systematiske indsats omkring introduktion af nye medarbejdere til pædagogik (low arousal) og magtanvendelse samt en målrettet indsats for at sænke antallet af magtanvendelser og konflikter gennem fælles undervisning og udvikling af atlasse-tilgangen i Center for børn med handicap.

Særligt om nedgang i magtanvendelser i 2014 på handicapområdet – voksne

I 2014 er antallet af magtanvendelser på området for voksne med handicap faldet med 100 indberetninger sammenlignet med 2013, og faldet er primært sket i sidste halvdel af 2014. Faldet skyldes, at der har været færre forhåndsgodkendelser til brug af stofseler i sidste halvdel af 2014. Der har henover de seneste år været et jævnt fald i antallet af indberetninger af magtanvendelse for voksne på handicapområdet. Det er generelt et udtryk for, at der bliver arbejdet pædagogisk med de dilemmaer, der opstår i praksis omkring borgernes selvbestemmelsesret og medarbejdernes omsorgspligt. Handicapområdet har samtidig med fokus på korrekt indberetning og registrering af magtanvendelse.

Særligt om nedgang i magtanvendelser i 2014 på udsatteområdet

Der har i Center for Udsatte Voksne og Familier i de seneste par år været fokus på området, både på tilbuddene, blandt ledere og i centerledelsen. Der er på den baggrund sket en tilpasning af den pædagogiske tilgang i pressede/opkørte situationer. Såfremt fysisk indgriben er nødvendig vil der oftest være tale om en politisag. Der ses derfor en mindre nedgang i antallet af indberettede magtanvendelser, primært nødværge, på dette område.

Særligt om stigning i magtanvendelser i 2014 på børne- og ungeområdet

På børne- og ungeområdet afspejler stigningen i antallet af magtanvendelser primært flere indberetninger fra Emdrupgård, Nexus og Sønderbro.

¹ Der tages afsæt i et helhedsorienteret menneskesyn og arbejdes med at skabe indsigt i, hvordan stress påvirker krop og psyke, og hvordan bevidstheden om egne copingstrategier har indflydelse på, hvordan mennesker trives.

Emdrupgårds stigning i antallet af magtanvendelser i første halvår skyldes, at institutionen i denne periode havde vanskeligheder med særligt en ung. Der blev udarbejdet en handleplan for at forbedre indsatsen for den unge.

For både Sønderbro og Nexus var der særligt omkring jul og nytår behov for at gennemføre et stort antal rumundersøgelser for at minimere de unges adgang til euforiserende stoffer og våben. På Sønderbro gjaldt det også mobiltelefoner, fordi det ikke er tilladt at have mobiltelefoner på en sikret institution. Begge institutioner har desuden at gøre med en hård ungegruppe, med en del interne konflikter. Institutionerne har desuden løbende problemer med tyveri, hvor det er nødvendigt at gennemføre rumundersøgelser hos de unge.

Opgørelse over tilladte og ikke-tilladte magtanvendelser i 2014

Tabel 4. Fordeling på områderne for 2014

	<i>Handicap børn</i>	<i>Handicap voksne</i>	<i>Psykiatri</i>	<i>Udsatte grupper</i>	<i>Børn og unge</i>	<i>I alt</i>
Tilladte magtanvendelser ²	192	312	21	13	864	1402
Beskyttende magtanvendelser (vurderet ikke-tilladt) ³	12	58	2	0	3	75
Anden form for magtanvendelser (vurderet ikke-tilladt) ⁴	3	32	0	0	1	36
I alt	207	402	23	13	868	1513*
Kapacitet (pladser)	126	1885	1300	4062	540	7913

* De 23 endnu ikke færdigbehandlede magtanvendelser indgår ikke i ovenstående tabel.

Særligt om karakteren af beskyttende magtanvendelser samt anden form for magtanvendelser i 2014 - tabel 3

De beskyttende magtanvendelser (gul farve i tabel 4) vedrører eksempelvis blodprøvetagning, livsvigtig medicin, læge- og tandlægebesøg, hvor det skønnes at ville være omsorgssvigt, hvis medarbejderen ikke havde fastholdt beboeren.

Anden form for magtanvendelser (rød farve i tabel 4) omhandler eksempelvis situationer, hvor en medarbejder ikke har gjort sig overvejelser om anvendelse af andre pædagogiske metoder kunne have en effekt, således at magtanvendelse/fastholdelse kunne have været undgået, samt hvor medarbejdere ikke har overvejet mindre indgribende foranstaltninger, forud for anvendelse af

² Grøn farve betyder; "tilladte magtanvendelser" inden for servicelovens og straffelovens bestemmelser om nødværge/nødret.

³ Gul farve betyder; "beskyttende magtanvendelser (vurderet ikke-tilladt)", som dækker fastholdelse i forbindelse med udførelse af omsorgsopgaver, f.eks. personlig pleje og indtagelse af lægeordineret medicin, men som ligger uden for det tilladte efter servicelovens bestemmelser og straffelovens bestemmelser om nødværge/nødret.

⁴ Rød farve betyder; "anden form for magtanvendelser (vurderet ikke-tilladt)", som dækker anden fastholdelse eller tilbageholdelse, men som ligger uden for det tilladte efter servicelovens bestemmelser og straffelovens bestemmelser om nødværge/nødret.

magt/fastholdelse (mindsteindgrebsprincippet som lovgivningen omtaler).

Videre proces

I 2015 vil Socialforvaltningen fortsat have særligt fokus på magtanvendelsesområdet og antallet af indberettede magtanvendelser på følgende måder:

- Gennem undervisning og dialog med ledelse og personale på tilbuddene om regler for magtanvendelse og håndtering af konkrete situationer. Sikre at nyansatte/vikarer fortsat får et grundigt kendskab til reglerne om magtanvendelse gennem undervisning og dialogmøder
- Understøtte arbejdet med systematisk og faglig dokumentation, både i pædagogiske og sociale handleplaner
- Fortsætte arbejdet med, at der skal være så få magtanvendelser som muligt på tilbuddene ved at forebygge brugen af magtanvendelse ved pædagogiske og metodiske tiltag
- Fortsat have fokus på tilbuddenes konkrete pædagogik og magtanvendelsespraksis i det enkelte tilbud

Ifølge den nye bekendtgørelse om magtanvendelse på voksenområdet skal kommunalbestyrelsen følge udviklingen i anvendelsen af magt mv. for de borgere, som kommunalbestyrelsen er ansvarlige for, jf. retssikkerhedsloven § 9 og 9b. Derudover skal der en gang årligt forelægges beretning.

Socialforvaltningen vil derfor fremover opgøre antallet af indberettede magtanvendelser i forhold til alle de borgere, som kommunen har handleforpligtelsen over, jf. retssikkerhedsloven. Det gælder såvel de borgere, som bor på tilbud, som hører under Socialforvaltningen, som de borgere, der er visiteret til et tilbud i andre kommuner. Det vil sige, at fra næste gang vil indberettede magtanvendelser på Socialforvaltningens borgere, der er visiteret til et tilbud i andre kommuner, også fremgå af afrapporteringen.

Handicapområde for børn	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	I alt
Center for børn med handicap													
Baunegård	12	8	8	12	3	9	7	8	10	12	7	4	100
Elmehuset	0	1	2	1	0	2	1	0	2	2	0	0	11
Nærumgård (incl. Hartmannshus)	8	2	5	7	3	3	3	7	6	4	7	12	67
Skovhusene	1	3	1	2	0	2	1	0	0	0	0	0	10
Svanehuset	0	1	1	3	3	1	2	1	2	3	2	2	21
I alt	21	15	17	25	9	18	14	16	20	21	16	18	209

Handicapområde for Voksne	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	I alt
Center for omsorg og specialpædagogik													
Løvstikkevej 66 (tidl. L-husene 1)	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
Albertros (tidl. L-Husene 2)	0	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Grøndalsvænge	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
Ringertoften	2	2	3	1	0	0	0	1	1	0	0	0	10
Center for multiple funktionsnedsættelser													
Lynghuset	0	0	2	0	0	0	1	0	0	1	0	0	4
Musvågevej	1	2	6	0	4	0	1	0	7	2	2	1	26
Hyldeblomsten	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Center for aflastningstilbud, midlertidige projekter og ophold													
Amagerstrand og Bofællesskaberne pallesvej 72-76	0	2	0	2	1	1	4	0	0	1	0	0	11
Kysten	2	0	1	1	3	1	2	0	0	0	0	0	10
Vibegården	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Center for autisme og specialpædagogik													
CAS 1 (tidl. Bostedet Irlandsvej 29 A&B og ny ungegruppe + Filialen)	1	11	3	11	7	8	9	7	7	8	5	0	77

Lavuk Lærkevej	0	0	1	2	1	0	0	0	0	1	0	0	5
Enkeltmandskontrakter	0	1	1	0	0	0							2
I alt	25	50	38	33	37	28	26	51	46	29	23	16	402

Psykiatriområde	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	I alt
Center Lindegården													
Lindegårdshusene	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Center Nordvest													0
Bjergvænget	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Center Nørrebro													
Fogedgården	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	3
Thorupgården	2	0	0	1	1	0	1	0	2	1	0	0	8
Center Ringbo													
Ringbo	0	0	0	0	1	2	2	0	0	1	0	0	6
Center City													
Dannebrogsgade	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Center Amager													
Sundbygård	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Sundbyhus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
I alt	2	0	0	3	3	3	3	0	3	2	1	3	23

Udsatteområdet	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	I alt
Center for misbrug og pleje													
Flinterupgård	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	4
Plejekollektivet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Center for udsatte voksne og familier													
RG60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	3
Garvergården	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Bocentret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Baltic	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1

I alt	0	0	0	0	0	6	0	0	1	3	1	2	13
-------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Børn- og ungeområde	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	I alt
Center for akutinstitutioner													
Frederiksholm	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	7
Hybelinstitutionen	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3
Kløvermarken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Udsigten	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Center for Dag- og Døgninstitutioner for Skolesøgende børn													
Arildsgård	2	0	0	0	1	0	0	1	3	5	2	6	20
Emdrupgård	15	32	27	14	10	4	0	1	7	3	8	7	128
Frederikshøj	1	2	0	2	0	0	0	1	0	1	2	0	9
Josephine Schneider	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Kastaniegården	2	0	3	0	1	1	6	0	0	0	2	3	18
Solliden	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3
Spanager	6	4	3	3	2	1	1	1	3	0	3	0	27
Center for døgnanbragte børn og unge													
Donekrogen	0	4	3	7	3	5	2	11	8	1	2	5	51
Orøstrand	0	0	0	4	3	7	1	3	4	3	2	1	28
Center for familiebehandling og psykologisk rådgivning													
Glostrup observationshjem	4	0	0	0	1	1	2	1	1	1	1	2	14
Wibrandsvej	0	0	3	0	1	0	1	0	0	0	2	0	7
Center for specialinstitutioner													
Jacob Michaelsens Minde	5	1	0	1	1	2	1	2	2	0	0	2	17
Skodsborg	5	0	5	13	5	12	8	3	6	4	7	2	70
Solbakken (Adashøj)	7	2	4	2	5	8	0	7	8	4	9	3	59
Tølløse	0	1	1	0	1	0	0	6	0	1	0	0	10

Villa Kokkedal	6	3	14	7	5	14	3	9	10	12	4	5	92
Center for udsatte og kriminalitetstruede unge													
Bodilsminde	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Brydes Alle	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Den Flyvende Hollænder	4	3	2	2	3	3	1	3	1	4	1	0	27
NEXUS	4	5	11	9	26	7	16	5	8	1	5	19	116
MultifunC	10	3	8	0	3	5	6	0	1	0	2	0	38
Rymarksvænge	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4
Sønderbro	22	14	11	9	11	8	6	10	3	5	13	24	136
I alt	95	75	98	74	83	80	56	65	66	46	67	84	889